

УДК [378.016:81'243]:001.895

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.72-2.20>

Т. В. Рябуха

старший викладач кафедри германської філології
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Н. О. Гостіщева

асистент кафедри методики викладання германських мов
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Л. А. Куликова

асистент кафедри германської філології
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Т. І. Харченко

асистент кафедри методики викладання германських мов
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

«ПЕРЕВЕРНУТЕ НАВЧАННЯ» ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Статтю присвячено необхідності впровадження в навчальний процес закладів вищої освіти інноваційних методів і технологій, які б відповідали викликам часу. Зокрема, розглянуто можливості впровадження технології перевернутого навчання у викладання дисципліни «Іноземна мова». Досліджено сутність технології перевернутого навчання, яка полягає в кардинальній реорганізації навчального процесу – зміні розподілу часу, затраченого викладачем на пояснення нового матеріалу та його відпрацювання, що дає змогу ефективно використовувати аудиторні години. Виокремлено переваги її використання як для викладачів, так і для студентів. Серед цих переваг розглядаються такі позиції: раціоналізація використання аудиторного часу; підвищення ступеня відповідальності і автономності студентів; більш усвідомлене засвоєння студентами навчального матеріалу; підвищення ступеня креативності та критичного мислення студентів; персоніфікований підхід до кожного студента, можливість для викладача створювати авторські мініуроки, які враховують особливості професійно орієнтованого навчання, вікові та психологічні особливості студентів групи; змога кожного студента працювати в індивідуальному ритмі; змога постійно архівувати матеріал для подальшого перегляду під час підготовки до контрольної роботи, заліку або іспиту; позитивна трансформація рольових відносин викладача і студента, коли студент стає здобувачем власних знань, а викладач відіграє роль гіда, який допомагає студентам не потонути в морі інформації; зростання мотивації учнів, поліпшення обстановки в аудиторії, яка стає більш доброзичливою і комфортною; можливість вищої концентрації уваги. Доведено, що ця освітня технологія дає змогу будь-якому студенту незалежно від початкового рівня сформованості його іноземної компетенції домогтися високих результатів у вивченні іноземної мови, оскільки матеріал вивчається вдома в комфортному режимі в умовах не обмеженого зовнішніми факторами часового проміжку. Ретельність опрацювання матеріалу залежить тільки від рівня внутрішньої мотивації студента. Разом із тим інтерактивний характер завдань у навчальній аудиторії неминує стимулює і зовнішню мотивацію. Схарактеризовані труднощі застосування технології перевернутого навчання в освітньому процесі, а також наведені можливі способи їх подолання.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), освітні технології, традиційне навчання, змішане навчання, перевернуте навчання, вища школа, навчальна дисципліна "іноземні мови".

Постановка проблеми. Сучасне суспільство характеризується віртуалізацією життєдіяльності та суспільних комунікацій. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) глибоко проникли в наше повсякденне життя і вже змінили нашу поведінку, наше спілкування, наші підходи до роботи та відпочинку, наш спосіб життя. Неминує впровадження цифрових технологій в освітній процес вимагає перегляду наявної педагогічної парадигми, яка спирається на наратив-

ний характер передачі знань. З огляду на значну кількість інформації, доступної студентам завдяки інтернету, очевидно, що викладач вже не є єдиним джерелом знань. Для підвищення якості освіти необхідне впровадження нових підходів до навчання, більш пристосованих до потреб нинішніх студентів.

Крім того, ключовим фактором розвитку сучасного суспільства є інновації. Щоб відповісти на виклики майбутнього, необхідно готувати студен-

тів до професій, які ще не існують, до технологій, які ще не винайдені, до вирішення проблем, які неможливо уявити. В умовах постійних економічних і соціальних змін дуже важливо навчити студентів вчитися самостійно, оновлювати свої знання протягом усього життя, постійно підвищувати кваліфікацію. Тому перед викладачами постає важке завдання вибору способів і форм організації освітньої діяльності, реалізація яких у конкретних умовах освітнього закладу дасть високий рівень якості підготовки студентів.

Як відповідь на виклики сьогодення дедалі більшого поширення у світі набуває так зване «змішане навчання» (blended learning), яке дає змогу максимально використовувати потенціал ІКТ через інтеграцію традиційної класно-урочної та дистанційної форм навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концепція «перевернутого навчання» (flipped classroom) як різновиду «змішаного навчання» (blended learning) активно досліджується в зарубіжних науково-педагогічних виданнях протягом останнього десятиліття. Наукові доробки таких дослідників, як Дж. Бергманн (J. Bergmann) [11] та А. Самс (A. Sams) [12], М. Варшауер та П. Вітакер (M. Warshauer, P. Whittaker) [20], Дж. Грейні (J. Graney) [15], Дж. Нурі (J. Nouri) [17], Роел (A. Roehl), Л. Редді (L. Reddy) та Г. Шеннон (G. Shannon) [18], К. Фултон (K. Fulton) [14], Х. Ханг (H. Hung) [16], Е. Чанг (E. Chung) [13], К. Уолш (K. Walsh) [19], стали основою нашого дослідження.

В українському просторі вищої освіти інтерес до цієї технології спостерігається лише протягом останніх п'яти років, проте вже є певна кількість вітчизняних наукових розвідок із зазначеної проблематики. Вважаємо, що заслуговують на увагу праці таких науковців, як М. Байда [1], М. Кадемія [2], О. Ковтун та В. Крикун [3], Ю. Корницька [4], О. Кузьмінська [5], О. Мартинюк та Г. Лисак [6], О. Оленюк та Н. Рубель [7], С. Попадюк та

М. Скуратівська [8], Н. Приходькіна [9], І. Телев'як [10] тощо.

Мета статті – висвітлити особливості застосування педагогічної технології «перевернутого навчання» у процесі викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова» у вищій школі. Досягнення мети дослідження потребує вирішення таких завдань: охарактеризувати технологію «перевернутого навчання»; визначити переваги зазначеної освітньої концепції та перспективи її впровадження у практику закладів вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Родоначальниками технології «перевернуте навчання» є американські вчителі хімії А. Самс та Дж. Бергманн [11; 12]. У 2008 р. в Колорадо вони стали записувати відеоролики своїх лекцій та пропонувати їх на домашнє опрацювання учням, які пропустили заняття. Особливості технології та її можливості вони висвітлили у своїх книгах «Перевернуте навчання або як достукатися до кожного учня на кожному уроці кожного дня» (Flip Your Classroom. Reach Every Student in Every Class Every Day) та «Вирішення проблеми домашнього завдання через технологію перевернутого навчання» (Solving the homework problem by flipping learning). Надалі їх досвід поширився в різних галузях знань по всьому світу. Що стосується викладання іноземних мов, то ідеї педагогів отримали розвиток у роботах М. Варшауера та П. Вітакера (M. Warshauer, P. Whittaker) [20], Дж. Грейні (J. Graney) [15], Х. Ханг (H. Hung) [16], К. Уолш (K. Walsh) [19] та ін.

Сутність технології «перевернутого навчання» полягає в кардинальній перестановці головних етапів навчального процесу – класної та домашньої роботи. Все відбувається інакше, ніж при традиційному навчанні: урок – вдома, домашнє завдання – в класі (див. рис. 1). Має місце певний цикл [11]:

1) робота вдома передбачає самостійне ознайомлення студентів із новим навчальним мате-

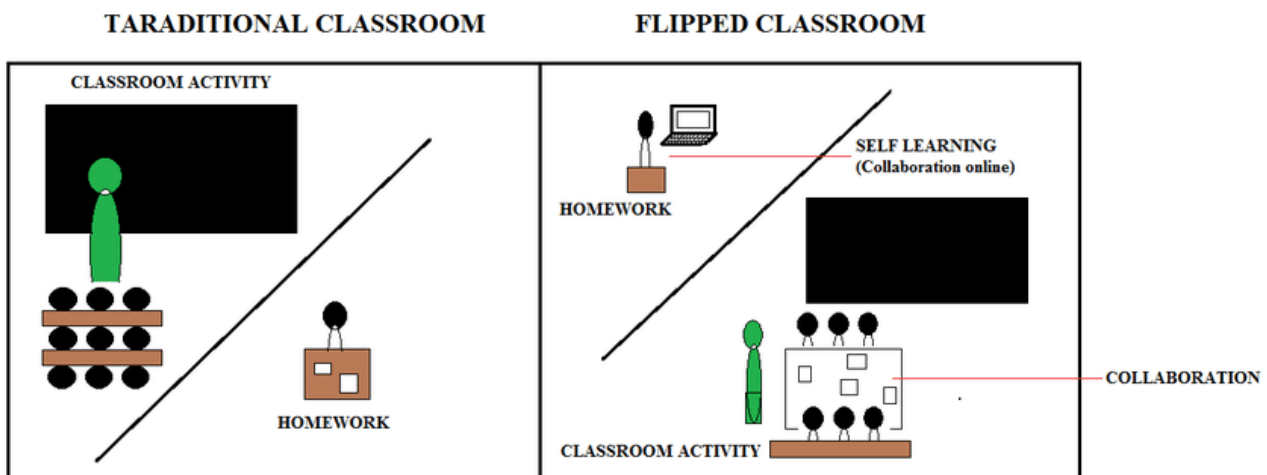

Рис. 1. Порівняння організації традиційного та перевернутого навчання

ріалом: перегляд відеолекцій, робота з презентаціями, робота з матеріалами рекомендованих сайтів, робота з рекомендованою літературою;

2) робота в класі передбачає співпрацю та взаємодію (інтерактивні завдання, дискусії, рольові ігри, кейси, вебквести, проєкти тощо);

3) спостереження, зворотний зв'язок, оцінка (цей етап реалізується викладачем).

Є ціла низка підходів до розгортання «перевернутого навчання», однак всі вони базуються на єдиному базовому принципі: ознайомлення з новим матеріалом відбувається поза класом, тоді як аудиторна робота присвячується практичному застосуванню отриманих знань [12].

1. «Класична» модель «перевернутого навчання» передбачає попереднє ознайомлення студента з теоретичним матеріалом майбутнього заняття. Матеріали для підготовки можуть бути дані як у вигляді опорного конспекту лекцій або параграфу підручника, так і у вигляді слайдів, відео- та аудіодокументів. В аудиторії викладач організовує обговорення вивченого матеріалу, пояснює складні моменти, відповідає на запитання, використовує інтерактивні методи навчання. Варто зазначити, що незважаючи на те, що навчання частково проводиться дистанційно, ця модель продовжує нагадувати традиційну систему освіти і має транслюючий характер: спочатку вивчаються теорії, концепції та моделі, а потім їх практичне застосування. Однак усі вони базуються на єдиному базовому принципі: безпосереднє навчання реалізується поза класом, тоді як навчальний час присвячується практичному застосуванню отриманих знань.

2. «Просунута» модель «перевернутого навчання» також має два етапи – позааудиторний і аудиторний і передбачає поступове ускладнення рівня завдань і розширення видів діяльності. У процесі попередньої підготовки студенти самостійно здійснюють пошук інформації із заданої теми, читають статті, переглядають відео, в міні-групах або індивідуально готують тези, які вони будуть представляти в аудиторії, питання для дебатів або круглого столу. Результати роботи вони розміщують на спільній електронній платформі, щоб викладач та інші студенти мали змогу заздалегідь із ними ознайомитися і краще підготуватися до заняття. Таким чином, здійснюється моніторинг самостійної роботи кожного студента. В аудиторії здійснюються презентація підготовлених тез, обговорення прочитаного матеріалу, аргументований аналіз роботи кожної групи, створення загальної концептуальної картини на основі думок, коментарів, висловлених суджень, або мініколективів, в якому одна група робить презентацію, а інша організовує дебати.

3. «Системна» або «комбінована» модель «перевернутого навчання» передбачає, як впли-

ває з її назви, комбінування перших двох моделей. Суть цієї моделі полягає в зміні не місця виконання певного виду діяльності, а в перестановці ключових складників навчального процесу. Змінюється традиційна послідовність задіяних компетенцій (запам'ятовування, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінка). Спочатку вивчається практичне застосування теорії або моделі і тільки потім її теоретичне обґрунтування. У контексті підвищення практико-орієнтованості навчального процесу ця модель перевернутого навчання є педагогічним підходом, найбільш наближеним до реальності, бо в повсякденному і професійному житті дуже часто доводиться приймати рішення в умовах невизначеності або ризику. На дистанційному етапі студенти в міні-групах працюють із завданням або проблемною ситуацією, намагаються її оцінити, здійснюють пошук і аналіз інформації, необхідної для об'єктивної оцінки подій, пропонують варіанти рішень. В аудиторії представляють знайдену інформацію і джерела, під керівництвом викладача аналізують завдання, порівнюють переваги і недоліки кожного з запропонованих рішень. Після цього знову йде дистанційний етап: студенти вивчають теоретичні основи питання, досвід діяльності із зазначеної проблеми. На заключному етапі в аудиторії підбиваються підсумки і закріплення вивченого матеріалу з теми; аналізується можливість застосувати цю модель щодо інших ситуацій.

Таким чином, під час «перевернутого навчання» студент отримує максимально актуальну та адресну допомогу саме в той момент, коли вона йому потрібна найбільше – на стадії практичного застосування отриманого знання. Тоді як класно-урочна система залишає його «на самоті» в момент виконання традиційного домашнього завдання, яке вимагає застосування отриманих у класі теоретичних знань на практиці.

Успішному впровадженню зазначеної технології в навчальний процес сприяє використання електронного освітнього середовища, в якому відбувається обмін інформацією між студентами та викладачем. Наприклад, у багатьох вузах, у тому числі і в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, активно використовується навчальне середовище Moodle (<http://www.dfn.mdpu.org.ua/>). Будучи хостингом, таке середовище дає змогу викладачеві завантажувати необхідні завдання (навчальні, перевірочні, додаткові) як для аудиторної, так і для позааудиторної самостійної роботи студентів.

Веб 2.0 пропонує багато альтернативних сервісів, які додадуть інтерактивності у викладання саме іноземної мови. Назвемо деякі інструменти, які можуть бути використані в організації дистанційного навчального процесу з метою освоєння нового матеріалу та підготовки студентів до прак-

тичного заняття в аудиторії. Основними властивостями таких інструментів є інтерактивність, візуалізація матеріалу, простота створення, а також особистісна орієнтованість. При цьому варто зауважити, що більшість інструментів є безплатними.

www.slideshare.net – слайд-хостинг, за допомогою якого викладач може завантажувати файли з новим навчальним матеріалом у форматах PowerPoint, PDF, Keynote або OpenDocument. Слайди потім можна переглядати на самому сайті, мобільних пристроях, а також згодом вбудовувати в інші сайти.

www.youtube.com – відеохостинг, з якого будь-який користувач може завантажувати наявні ролики. Зайшовши на цей сайт, у пошуковому рядку необхідно ввести лише тему або кілька ключових слів для пошуку матеріалу. Наприклад, за запитом теми Present Simple доступно понад 4 млн відеоуроків. Цей сайт також може бути навчальним середовищем для розміщення власних навчальних роликів.

www.lessonwriter.com – сайт, створений для розробки занять із читання. Викладачі іноземної мови можуть вставити текст, вибраний ними. Цей інструмент автоматично генерує словник, а також надає підтримку студентам у постановці правильної вимови і використанні граматичних конструкцій. Є змога додати вправи і контрольні питання, пов'язані з текстом. Викладачі можуть також здійснювати повний контроль засвоєння знань і використовувати як приклад готові плани занять.

www.voxopop.com – засіб для розвитку навичок говоріння з використанням голосового запису. Студенти можуть слухати записані відповіді своїх однокласників. Це дає змогу залучати до спілкування іноземною мовою студентів, які соромляться або не хочуть брати участь у дискусіях.

www.eslvideo.com – освітній ресурс для вдосконалення вміння аудіювання, а також розширення іншомовного словникового запасу. Викладач може створювати вікторини на базі уривків відомих іноземних фільмів або інших відеоматеріалів.

Хоча це лише мала частина всіх доступних ресурсів, всі перераховані вище інструменти зарекомендували свою ефективність на практиці.

Отже, безумовними перевагами технології «перевернутого навчання» вважаються:

- 1) раціоналізація використання аудиторного часу;
- 2) більш усвідомлене засвоєння студентами матеріалу;
- 3) активізація інтеракції «викладач» → «студент» і «студент» → «студент»;
- 4) посилення автономної позиції студента в освітньому процесі;
- 5) оптимізація розвитку критичного мислення і креативності у студентів, їх перетворення на інтегративну частину освітнього процесу [9; 11; 12].

Із власного досвіду додамо ще кілька переваг:

1) персоніфікований підхід до кожного студента (оскільки немає, по суті, ідеального підручника для пояснення тієї чи іншої теми, викладач може підібрати тематичний матеріал максимально ідеальним чином з урахуванням вікових та психологічних особливостей студентів та інших факторів);

2) можливість відпрацювати пропущені з тієї чи іншої причини заняття (в наш час, коли економічна ситуація змушує багатьох студентів поєднувати навчання з роботою, «перевернуте навчання» дасть змогу студентам вивчати навчальний матеріал у зручний для себе час, повернутися до нього в будь-який момент і завдяки його поширенню через мережу Інтернет переглядати в зручному для них місці і з різних мобільних пристроїв);

3) можливість для кожного студента працювати у своєму ритмі (особливості кожної особистості вкрай індивідуальні. Одному студенту досить один раз прослухати пояснення, іншому необхідно неодноразове представлення матеріалу. За допомогою технології «перевернуте навчання» студенти можуть переглянути відеоролик необмежену кількість разів, зупинити його, прослухати повторно, зробити записи, вдатися до додаткових матеріалів, що полегшує розуміння. Для деяких студентів такі заняття виявляються більш комфортними з психологічної точки зору. Не треба збиратися із силами, щоб перебивати викладача і у присутності своїх товаришів ставити те чи інше запитання, боячись, можливо, спровокувати глузування);

4) поліпшення обстановки в аудиторії, перетворення її на більш доброзичливу і комфортну (оскільки матеріал був попередньо опрацьований вдома, знижується рівень відмінностей між слабкими і сильними студентами, рівень можливої напруги. Підвищується інтерес до заняття: завжди цікавіше вести дискусію, ніж мовчки слухати теорію. З цього пункту впливає перевага методу: зростання креативності та критичного мислення студентів);

5) інтерактивний характер організації роботи на занятті сприяє формуванню іншомовної комунікативної компетенції, бо під час «перевернутих занять» студенти вирішують проблемні завдання іноземною мовою (варто зазначити, що студенти «занурюються» в новий матеріал ще під час самостійного опрацювання теми вдома й отримують на цьому етапі підтримку викладача в разі труднощів. Усе це сприяє формуванню у студентів почуття мовної впевненості в собі і, як результат, іншомовної комунікативної компетенції);

6) можливість постійної архівації матеріалу (наприклад, під час підготовки до контрольної роботи або іспиту студент може повторно звернутися до наданого матеріалу, причому зробити це в зручній для себе формі. Ритм сьогоdnішнього життя не завжди дозволяє знайти час і можливість

прочитати підручник, тоді як аудіо та відеоматеріал може бути прослуханий у машині або автобусі, навіть при опції «зайняті руки»);

7) позитивна трансформація рольових відносин викладача і студента (викладач перетворюється на свого роду порадирика, помічника, гда, який допомагає студенту зорієнтуватися в морі інформації. За висловом М. Варшауера і П. Вітакера, викладач із мудреця перетворюється на провідника – не “sage on the stage”, а “guide on the side”) [20].

Крім того, технологія «перевернутого навчання» повністю відповідає трьом психологічним потребам студентів, що розглядаються теорією самодетермінації, а саме:

1) потреба в автономії (the need for autonomy), яка являє собою прагнення людини відчувати себе ініціатором власних дій, а також самостійно контролювати свою поведінку;

2) потреба в компетентності (the need for competence), під якою маються на увазі бажання людини досягти певних внутрішніх і зовнішніх результатів, а також її прагнення бути ефективним в чому-небудь;

3) потреба у взаємозв'язку з іншими людьми (relatedness needs), що означає прагнення людини до встановлення надійних партнерських відносин, заснованих на почутті приналежності до будь-якої спільності [13].

Відповідно до цієї теорії, соціальний контекст, який підвищує почуття компетентності людини під час виконання тієї чи іншої дії, підвищує і її мотивацію до виконання дії. Однак почуття компетентності справляє позитивний вплив на мотивацію людини тільки в сукупності з почуттям автономності [13].

Погодимось, що традиційне навчання часто є досить пасивним процесом передачі знань, який не розвиває в студентах належного почуття компетентності і автономності. У результаті мотивація і ефективність навчання знижуються. При використанні у вищій школі технології «перевернутого навчання» спільна активна робота, яка проводиться в аудиторії після самостійного опрацювання матеріалу студентами вдома, істотно підвищує їх мотивацію, задовольняючи і їх потребу у взаємозв'язку з іншими людьми.

Слід зазначити, що організація освітнього процесу з використанням технології «перевернутого навчання» вимагає з боку викладача колосальних часових витрат і додаткової підготовки у сфері інформаційних технологій. Крім знань про наявність різноманітних інформаційних інструментів, також важливий їх якісний аналіз і відбір тих, які відповідають поставленим освітнім завданням. Крім того, вже розроблений курс потребує постійної переробки та оновлення, оскільки багато матеріалів, наприклад,

можуть просто зникнути з інтернету або застаріти. Враховуючи особливу специфіку предмета «Іноземна мова», викладачеві також варто ґрунтовно підійти до питання відбору матеріалу, який краще представити в режимі онлайн із використанням технології «перевернутого навчання», бо не всі заняття з іноземної мови можуть бути організовані за допомогою цієї технології.

І ще одне важливе питання. Технологія «перевернуте навчання» істотно змінює процес традиційної оцінки, заснованої на відтворенні знань і їх застосуванні в чітко визначеній академічній ситуації. Різні моделі «перевернутого навчання» дають змогу використовувати більш широкий арсенал форм контролю знань студентів залежно від завдань, які стояли перед учнями. Якщо інформація повідомлялася не викладачем, а студенти самі мали її знайти, оцінюються використані підходи для пошуку інформації, як і якість самої інформації. Якщо у студента було завдання повідомити групі отримані відомості й організувати дискусію, оцінюється якість комунікацій всередині групи, внесок кожного в колективне знання, ефективність взаємного навчання. Істотне значення має і оцінка однолітками, а також самооцінка.

Висновки і пропозиції. Безсумнівно, передові онлайн-технології відіграють важливу роль у вдосконаленні процесу навчання іноземної мови. Цифрові освітні ресурси не тільки стали частиною повсякденного життя сучасної людини, а й впевнено інтегровані в інституційне вивчення іноземних мов. Брак реальної мовної практики (відсутність носіїв мови в колі спілкування студентів) легко компенсується інструментами Веб 2.0, які створюють мовне середовище навчання, дозволяючи учням здобувати і генерувати знання, а не залишатися пасивними їх одержувачами. Технологія «перевернутого навчання» дає змогу задіяти для цього різноманітні ресурси, щоб студенти більш ефективно самостійно готувалися до практичних занять.

Ключовою перевагою «перевернутого навчання» є те, що студенти отримують змогу набагато частіше консультуватися зі своїм викладачем, що сприяє зміцненню зв'язку між ними. Крім того, слабким студентам вдається набрати темп і «наздогнати» своїх більш сильних одногрупників. Створюється спільне навчальне середовище.

Разом із тим технологія «перевернутого навчання» сама по собі не гарантує успіху у вивченні мови. По-перше, викладачеві належить вирішити задачу вибору найбільш ефективних інструментів, більшість з яких знаходиться у вільному доступі в інтернеті. По-друге, навчальні онлайн-ресурси зможуть стати корисними для викладання іноземної мови лише в руках творчих і досвідчених педагогів. Ключ до успішного використання ІКТ у викладанні іноземної мови полягає не в апарат-

ному або програмному забезпеченні, а в технічній підкованості педагога. Тому дуже важливо підвищити обізнаність викладачів іноземних мов у розмаїтті інструментів Веб 2.0, а також навчити використовувати їх на заняттях.

Список використаної літератури:

1. Байда М.В. Використання класичних технологій кооперативного навчання на змішаних та перевернутих заняттях у процесі фахової підготовки вчителів-філологів. *Вісник Житомирського державного університету. Сер: Педагогічні науки*. 2015. Вип. 4 (82). С. 83–87.
2. Кадемія М.Ю. Інформаційно-комунікаційні технології у перевернутому навчанні студентів. *Звітна наукова конференція Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України* : збірник матер. наук. конф., м. Київ, 28 берез. 2017 р. Київ : ІТЗН НАПН України, 2017. С. 147–150.
3. Ковтун О., Крикун В. Методологія застосування технології перевернутого навчання (Flipped Learning) у процесі підготовки майбутніх учителів іноземної мови. *Open Educational E-Environment of Modern University*. 2019. Special Edition. С. 153–160.
4. Корницька Ю. Перевернутий клас в курсі англійської мови фахового спрямування: ставлення студентів. *Молодь і ринок*. 2020. № 1 (180). С. 116–120.
5. Кузьмінська О.Г. Перевернуте навчання: практичний аспект. *Інформаційні технології в освіті*. 2016. № 1 (26). С. 86–98.
6. Мартинюк О., Лисак Г. Модель «перевернутого» навчання у викладанні лінгвістичних дисциплін майбутнім учителям англійської мови. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. 2020. Вип. 1(3). Ч. 2. С. 86–93.
7. Оленюк О., Рубель Н. Модель перевернутого навчання: розширення кваліфікаційних кордонів учителя. *Молодь і ринок*. 2020. № 1 (180). С. 98–101.
8. Попадюк С.С., Скуратівська М.О. Методологічні засади використання освітньої концепції «перевернуте навчання» у вищій школі. *Збірник наукових праць Херсонського пед. університету. Педагогічні науки*. 2017. Вип. LXXVI. Т. 3. С. 149–154.
9. Приходькіна Н. Використання технології «переверненого навчання» у професійній діяльності викладачів вищої школи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота»*. 2014. Вип. 30.С. 141–144.
10. Телев'як І.І. «Перевернутий клас» – новий крок у процесі навчання. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*. 2016. Вип. 25. С. 289–292.
11. Bergmann J. Solving the Homework Problem by Flipping the Learning. ASCD, 2017. 100 p.
12. Bergmann J., Sams A. Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day. Washington DC: International Society for Technology in Education, 2012. 112 p.
13. Chung E. The Effects of Flipped Learning on Learning Motivation and Attitudes in a Class of College Physical Therapy Students. *Journal of Problem-Based Learning*. 2018. No. 1. P. 29–36.
14. Fulton K.P. 10 Reasons to flip. *New Styles of Instruction*. 2012. Vol. 94 (2). P. 20–24.
15. Graney J. Flipping Your EL Classroom: A Primer. URL: <http://newsmanager.commpartners.com/tesolc/issues/2013-10-01/3.html> (дата звернення: 17.07.2020).
16. Hung H. Flipping the Classroom for English Language Learners to Foster Active Learning. *Computer Assisted Language Learning*. 2015. No. 28(1). P. 81–96.
17. Nouri J. The Flipped Classroom: for Active, Effective and Increased Learning – Especially for Low Achievers. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 2016. No.13. P. 33–43.
18. Roehl A., Reddy L.S. & Shannon G.J. The Flipped Classroom: An Opportunity to Engage Millennial Students Through Active Learning Strategies. *Journal of Family and Consumer Sciences*. 2013. Vol. (2) 105. P. 44–49.
19. Walsh K. Flipping the Language Classroom. URL: https://flippedlearning.org/academic_subject/foreign_languages/flipping-the-language-classroom/ (дата звернення: 17.07.2020).
20. Warshauer M., Whittaker P.F. The Internet for English Teaching: Guidelines for Teachers. *Methodology in Language Teaching*. 2002. P. 28–59.

Riabukha T., Hostishcheva N., Kulykova L., Kharchenko T. “Flipped Classroom” as an innovative technology for teaching foreign languages in higher education

The article deals with the need to introduce innovative methods and technologies in the educational process of higher education institutions that would meet the challenges of the time. In particular, the possibilities of implementing the technology of “Flipped Classroom” in teaching the discipline “foreign language” are considered. The essence of technology “Flipped Classroom” which is a radical reorganization of educational process – the changes in the distribution of time spent by the teacher explaining new material and working out, which allows efficient use of contact hours. The advantages of its use for both teachers and students are highlighted. Among these advantages such items are discussed as the rationalization of the use of classroom time; increase of degree of responsibility and autonomy of students; more conscious mastering of educational

material by students; enhancing creativity and critical thinking of students; a personalized approach to each student; the opportunity for the teacher to create author's mini lessons, taking into account the peculiarities of professionally-oriented training, the age and psychological characteristics of students of group; the opportunity for each student to work at their own pace; a permanent archive of material for viewing while preparing for tests or examinations; positive transformation of the role relations of the teacher and the student, where the teacher takes on the role of a guide who helps students not to drown in a sea of information; increased motivation of students; improvement of the environment in the classroom, which becomes more friendly and comfortable; the possibility of higher concentration of attention. It is proved that this educational technology allows any student, regardless of the initial level of formation of their foreign language competence, to achieve very high results in learning a foreign language, since the material is studied at home in a comfortable mode in an unlimited time period. Thorough study of the material depends only on the level of the internal motivation of the student. At the same time, the interactive nature of tasks in the classroom inevitably stimulates students' external motivation. The difficulties of applying the technology of "Flipped Classroom" in the educational process are outlined, as well as possible ways to overcome them.

Key words: *information and communication technologies (ICT), educational technologies, traditional learning, mixed learning, flipped learning, higher school, academic discipline "foreign languages".*